

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/104/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5619200870
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Šulek
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5619200870.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Šuleka (sudca spravodajca) a členov senátu JUDr. Jany Kotrčovej a JUDr. Jany Vargovej, v spore žalobcov: A. B., nar. XX.XX.XXXX, a B. B., nar. XX.XX.XXXX, obidvaja bytom C. A. D. XXX/X, E. B. – F. G., obaja zastúpení právnym zástupcom: JUDr. Rudolfom Gunišom, advokátom, so sídlom D. XX, XXX XX H., proti žalovanej: Slovenskej republike, za ktorú koná Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky, so sídlom Tomášikova 14366/64A, 831 04 Bratislava, IČO: 54 669 464, právne zastúpeného: BADUCCI Legal s.r.o., so sídlom Mostová 2, 811 02 Bratislava, IČO: 35 872 900, za účasti intervenienta na strane žalovanej: Mesto Liptovský Mikuláš, so sídlom Štúrova 1989/41, Liptovský Mikuláš, IČO: 00 315 524, zastúpeného HADBÁBNY & spol., advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Prielohy 1012/1C, 010 07 Žilina, IČO: 47 249 722, v konaní o náhradu škody vo výške 208.024,80 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp.zn. 11C/6/2019 zo dňa 11.januára 2022, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovaný a intervenient majú **m a j ú n á r o k** na náhradu dôvodne vynaložených trov odvolacieho konania voči žalobcom 1/ a 2/ v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. žalovanému a intervenientovi náhradu trov konania nepriznal. Súd prvej inštancie zistil nasledovný skutkový stav. Mesto Liptovský Mikuláš ako príslušný stavebný úrad vydal dňa 03. 05. 2011 rozhodnutie č. ÚR a SP 2011/02071-03 ŠU o dodatočnom povolení stavby „Apartmánové domy Demänová“, ktoré bolo rozhodnutím Krajského stavebného úradu v Žiline zo dňa 05. 09. 2011 č. 2011/01103/KRA zrušené a vec bola vrátená prvostupňovému orgánu na nové prejednanie a rozhodnutie. Krajský stavebný úrad v Žiline rozhodoval na základe odvolania žalobcov, pričom konštatoval, že predmetné rozhodnutie je zmätočné a nepreskúmateľné pre jeho nesprávne uvedenie predmetu veci, z ktorého dôvodu riadne neposudzoval samotnú vecnú opodstatnenosť námietok žalobcov. Mesto Liptovský Mikuláš vo veci opätovne rozhodlo rozhodnutím zo dňa 12. 07. 2012 č. ÚR a SP 2011/02071-07 Šu a dodatočne povolilo zmenu stavby „Apartmánové domy Demänová - zmena stavby“. Žalobcovia opätovne podali odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský stavebný úrad v Žiline rozhodnutím zo dňa 05. 11. 2012, č. 2012/01460/KRA tak, že predmetné rozhodnutie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Odvolací orgán opätovne skonštatoval zmätočnosť a nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre jeho nesprávne uvedenie predmetu veci, z ktorého dôvodu opätovne neposudzoval samotnú vecnú opodstatnenosť námietok žalobcov. Rozhodnutím mesta Liptovský Mikuláš zo dňa 25. 04. 2013, č. ÚR a SP 2013/02218-03 Šu stavebný úrad dodatočne povolil zmenu stavby „Radový apartmánový dom - zmena stavby pred dokončením - Rekreačno - športové centrum“, ktoré rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 26. 04. 2013. Oznámením

zo dňa 19. 11. 2015 mesto Liptovský Mikuláš ako príslušný stavebný orgán oznámilo začatie konania o dodatočnom povolení zmeny stavby „Relaxačno - športové centrum - Pavlač“ a následne rozhodnutím zo dňa 29.01.2016 č. ÚR a SP 2015/01895-013 Šar rozhodlo o dodatočnom povolení na zrealizované zmeny stavby „Relaxačno - športové centrum - Pavlač“. Z rozhodnutia ministra č. 92/2017 zo dňa 28.09.2017 súd prvej inštancie zistil, že minister zamietol rozklad obchodnej spoločnosti K 33, s.r.o., podaný proti rozhodnutiu Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky, sekcie výstavby, zo dňa 25. 05. 2011 č. 15968/2017/SV/38815, ktorým ministerstvo v konaní o proteste prokurátora vyhovel protestu prokurátora Krajskej prokuratúry Žilina č. Kd 8/17/5500-6 zo dňa 17.03.2017 a zrušilo rozhodnutie Okresného úradu Žilina, odboru výstavby a bytovej politiky č. OU-ZA-OVBP2-2016-017286/KRA zo dňa 25.05.2016 a potvrdil rozhodnutie ministerstva č. 15968/2017/SV/38815 zo dňa 25.05.2017. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, že Okresný úrad Žilina protestom napadnutým rozhodnutím zamietol spoločné odvolanie žalobcov proti rozhodnutiu Stavebného úradu mesta Liptovský Mikuláš dňa 29. 01. 2016 č. ÚR a SP 2015/01895-013 Šar, ktorým stavebný úrad dodatočne povolil zmenu stavby pred dokončením „Relaxačno - športové centrum - Pavlač“ na pozemkoch parcely registra KN-C č. 79/1 a KN-C č. 79/23 v katastrálnom území G. pre stavebníka obchodnú spoločnosť K 33, s.r.o. Žalobcovia v odvolaní namietali, že plocha povolenej prístavby prekračuje stanovený index zastavanej plochy 30 % a uviedli, že v celkovej výmere stavebného pozemku je index zastavanej plochy 36,9 %, teda stanovený index zastavanosti nie je splnený. Ďalej namietali zamietnutie ich námietky vznesenej v stavebnom konaní o porušení minimálnej vzdialenosti predmetnej stavby od ich stavby.

2. Súd prvej inštancie v rozhodnutí konštatoval, že jednou z podmienok na to, aby si žalobcovia mohli uplatniť právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím je to, ak bolo právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Takýmto nezákonným rozhodnutím v súdnej veci je rozhodnutie mesta Liptovský Mikuláš č. ÚR a SP 2015/01895-013 Šar z dňa 29. 01. 2016, ktorým stavebný orgán vydal dodatočné povolenie na zrealizované zmeny stavby „Relaxačno - športové centrum - Pavlač“ (č. l. 48). Proti tomuto rozhodnutiu podali žalobcovia ako účastníci stavebného konania odvolanie zo dňa 21. 02. 2016, v ktorom namietali nedodržanie indexu zastavanej plochy ako aj nedodržanie minimálnej vzdialenosti od hranice pozemkov podľa ustanovenia § 6 ods. 3 vyhlášky č. 532/2002 Z. z. Okresný úrad Žilina, odbor výstavby a bytovej politiky ako odvolací orgán zamietol odvolanie žalobcov, pričom toto rozhodnutie bolo zrušené až na základe protestu prokurátora Krajskej prokuratúry Žilina rozhodnutím Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky, potvrdeným rozhodnutím ministra v konaní o rozklade. Z odôvodnenia rozhodnutia ministra vyplýva, že stavba dodatočne povolená rozhodnutím stavebného orgánu nie je v súlade s platnou územnoplánovacou dokumentáciou pre nedodržanie záväzného regulatívu indexu zastavanej plochy a zároveň to, že okresný úrad postupoval v rozpore so zákonom, keď posúdil rozšírenie rozostavanej stavby o pavlač so schodiskami vo vzťahu k apartmánovému domu na pozemku parcely č. 79/23 ako samostatný subjekt uskutočnený na pozemku parcely č. 79/1. V tomto prípade teda ide o rozhodnutie, ktoré bolo zrušené pre nezákonnosť a práve z dôvodov, na ktoré poukazovali žalobcovia vo svojom odvolaní. Súd prvej inštancie uviedol, že žalobcovia si svoj nárok odvodzovali aj z rozhodnutia mesta Liptovský Mikuláš zo dňa 25.04.2013, č. ÚR a SP 2013/02218-03 Šu, ktorým stavebný úrad dodatočne povolil zmenu stavby „Radový apartmánový dom - zmena stavby pred dokončením - Rekreačno - športové centrum“, ktoré rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 26.04.2013 (č. l. 42). Tvrdili, že predmetné rozhodnutie bolo zrušené Okresným úradom Žilina, avšak toto rozhodnutie ako listinný dôkaz nebol súdu predložený. Z odôvodnenia rozhodnutia ministra však vyplýva, že rozhodnutie bolo zrušené v dôsledku podaného protestu prokurátora pod č. Kd 36/16/5500-2 zo dňa 02.03.2016. Medzi stranami sporu však nebolo sporné to, že žalobcom nebolo priznané postavenie účastníkov stavebného konania, čo vyplýva aj z referátu na samotnom uznesení, podľa ktorého sa rozhodnutie žalobcom nedoručovalo. Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcov, na ktoré poukázal odvolací súd, že v prípade, ak by neboli vylúčení z konania ako účastníci, odvolací orgán by označené rozhodnutie zrušil a prístavba by sa v takom tvare nikdy nepostavila, súd poukazuje na konštatovanie ministra v rozhodnutí o rozklade, podľa ktorého stavebník nerealizoval zmeny v súlade s rozhodnutím stavebného orgánu zo dňa 25.04.2013, ale bez predchádzajúceho právoplatného rozhodnutia stavebného úradu svojvoľne vykonal zmeny stavby v konečnom dôsledku vyúsťujúce do pôdorysného rozšírenia stavby a premiestnenia schodiska. Exteriérová pavlač teda bola uskutočnená v rozpore s odsúhlasenou dokumentáciou k dodatočnému stavebnému povoleniu.

K rozhodnutiu stavebného úradu zo dňa 03.05.2011 a zo dňa 12.07.2012 konštatoval, že tieto nikdy nenadobudli právoplatnosť, nakoľko boli zrušené odvolacím orgánom pre nepreskúmateľnosť a teda nespĺňajú podmienku právoplatnosti predpokladanú ustanovením § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003

Z. z. Žalobcami označené oznámenie o začatí konania o dodatočnom povolení zmeny stavby nie je rozhodnutím a teda ani nemohlo byť zrušené pre nezákonnosť príslušným orgánom a nakoniec rozhodnutie mesta Liptovský Mikuláš zo dňa 22.10.2015, č. ÚR a SP 2015/01895-011 Šar, ktoré malo podľa žalobcov nadväzovať na rozhodnutie zo dňa 25.04.2013 nebolo súdu predložené a to ani na základe výhrady žalovanej vo vyjadrení k žalobe (č. I. 155) a súčasne ani nebolo navrhnuté, aby súd toto rozhodnutie zadovážil ako listinný dôkaz.

Súd prvej inštancie mal za to, že ak žalobcovia označili nezákonné rozhodnutia stavebného úradu, bolo ich dôkaznou povinnosťou preukázať, že v dôsledku vydania týchto rozhodnutí došlo k vzniku tvrdenej škody. Súd prvej inštancie uviedol, že žalobcovia majú za to, že postupom stavebného orgánu bolo zasiahnuté do ich práva na súkromie a práva na nerušené užívanie svojho majetku, pričom bezdôvodne im bolo odňaté právo byť účastníkom stavebného konania v časti vydania rozhodnutia zo dňa 25.04.2013 o dodatočnom povolení zmeny stavby. Zo žiadneho listinného dôkazu, ktorý bol predložený v konaní, ale ani z odôvodnenia rozhodnutí v stavebnom konaní však nevyplýva príčinná súvislosť medzi obidvoma zrušenými rozhodnutiami a vznikom škody žalobcov. Prakticky jedinou časťou uplatnenej náhrady škody, ktorá by mohla mať súvis s rozhodovacou, hoc nesprávnou, činnosťou stavebného orgánu je časť uplatnenej sumy vo výške 2 084,80 eura, ktorá predstavuje odmenu a náhrady za poskytnuté konzultácie I. J. B.. Táto výška škody sa pritom má vzťahovať na celé stavebné konanie, nielen na konanie vo vzťahu k nezákonným rozhodnutiam. Okrem toho, že žalobcovia doposiaľ žiadnym spôsobom nepreukázali, že ku dňu vyhlásenia rozsudku uvedenú sumu vynaložili, uviedli, že v zmysle dohody budú odmena a náhrady vyplatené konzultantovi až po ukončení vecí. Zároveň ide o trovy, ktoré im vznikli v správnom konaní a nič im nebránilo v tom, aby si ich náhradu v stavebnom konaní uplatnili. Sama o sebe skutočnosť, že žalobcovia boli účastníkmi stavebného konania, v ktorom došlo k vydaniu nezákonného rozhodnutia, ako aj to, že sa v tomto konaní bránili rôznou formou, nepostačuje na spofahlivý záver o naplnení predpokladov pre vznik nároku na náhradu škody. V konaní nebolo rovnako preukázané, ale ani žalobcami tvrdené, aká má byť príčinná súvislosť medzi zrušenými rozhodnutiami a tvrdenou škodou na majetku vo výške 196 000,- eur a nemajetkovou ujmu vo výške 10 000,- eur. Práve naopak, z vyjadrení a podaní žalobcov vyplýva, že nemajetkovú ujmu si uplatňujú pre „neustále obťažovanie stavebnými prácami, pre rušenie denného aj nočného pokoja, neustále fajčenie na pavlačí, spev, hluk, hlasité hovory, štekание psov ubytovaných turistov, hrkotanie kufrov po drevenej pavlač, hluk detí turistov, dupotanie v lyžiarskej obuvi“ a podobne, čo podľa názoru súdu nemá a ani nemôže mať príčinnú súvislosť medzi zrušenými rozhodnutiami a vznikom ich škody.

Zo skutkových tvrdení žalobcov mal za zrejmé, že títo nesúhlasia so zmenou stavby, ktorá susedí s ich nehnuteľnosťami. V konaní bolo nesporné, že samotná stavba radového apartmánového domu pred vykonaním stavebných úprav bez povolenia, bola zrealizovaná na základe právoplatného stavebného povolenia, pričom existenciu tejto nehnuteľnosti spolu s nehnuteľnosťami žalobcov, ktorí taktiež poskytujú obdobné služby, pripúšťa územný plán mesta Liptovský Mikuláš. Je všeobecne známe, že ide rekreačnú oblasť s množstvom zariadení určených pre cestovný ruch. Pokiaľ žalobcov obťažuje správanie sa hostí, vyvolané aj zrealizovanými zmenami na stavbe oproti schválenej projektovej dokumentácie, pôvodcom vzniku potenciálnej škody nie je stavebný orgán, ale skôr stavebník, ktorý bez povolenia štátneho orgánu vykonal zmeny na stavbe. Tým nie je daná ani príčinná súvislosť medzi rozhodnutím o dodatočnom povolení stavby a tvrdenou škodou. Pokiaľ sú žalobcovia rušení v pokojnom užívaní svojich nehnuteľností správaním sa hostí v susednej nehnuteľnosti, ide skôr o susedský spor, za ktorý nemôže zodpovedať štát. Pokiaľ stavebník bez stavebného povolenia svojvoľne zmenil stavbu tým spôsobom, že ako tvrdia žalobcovia prekročil stanovený index zastavanej plochy a nedodrжал odstupy od stavieb, možná škoda žalobcom nevznikla následným konaním stavebného orgánu podľa ustanovenia § 88a zákona č. 50/1976 Zb., ale práve stavebnou činnosťou stavebníka bez povolenia.

Súd prvej inštancie uviedol, že vyššie uvedený záver zároveň neznamená, že súd akýmkoľvek spôsobom ospravedlňuje vydanie nezákonného rozhodnutia iba z pohľadu stavebníka. Pre úspešnosť v spore o náhradu škody je nevyhnutné, aby žalobcovia uniesli dôkazné bremeno svojich tvrdení. Pod dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany sporu za to, že pokiaľ niečo tvrdí, musí to aj preukázať, inak sa vystavuje hrozbe spočívajúcej v jej neúspechu v konaní. V danom spore žalobcovia neponúkli také dôkazné prostriedky, ktorými by sa preukázal vznik nároku na náhradu škody v nadväznosti na vydané rozhodnutia, ktoré boli neskôr zrušené. Žalobcovia navyše ani nepopreli tvrdenia intervenienta o tom, že v čase rozhodnutia súdu je stavba spornej pavlače dodatočne povolená, to znamená, že je zlegalizovaná. Súdu v tomto konaní ale neprináleží posudzovať, či stavebný úrad mal v danom prípade nariadiť vlastníčkovi pavlače odstránenie stavby podľa ustanovenia § 88 ods. 1 písm. b) stavebného zákona alebo začať konanie o dodatočnom povolení stavby podľa § 88a stavebného zákona.

Podľa súdu prvej inštancie zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je objektívnou zodpovednosťou a je daná vtedy, ak sú súčasne splnené podmienky zodpovednosti a to nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Ak nie je splnená čo i len jedna z týchto podmienok, štát zodpovednosť nenesie. Nesprávny úradný postup nie je zákonom zadefinovaný. Ide o akúkoľvek činnosť spojenú s výkonom právomocí štátnych orgánov, ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie orgánu štátnej moci alebo k porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie a cieľov tejto činnosti. Pokiaľ mal nesprávny úradný postup spočívať aj v tom, že správny orgán vydal rozhodnutie o dodatočnom povolení zmeny stavby, vydanie akéhokoľvek rozhodnutia v stavebnom konaní samo o sebe nie je nesprávnym úradným postupom, aj keď bolo takéto rozhodnutie neskôr zrušené. Žalobca tvrdil, že začiatkom nesprávneho úradného postupu bolo vydanie stavebného povolenia na pavlač. Nesprávnym úradným postupom malo byť teda celé stavebné konanie, pričom z vyjadrení žalobcov možno ustáliť, že celkom zjavne s výstavbou pavlače v ich susedstve nesúhlasia. Nesúhlas so stavebným konaním, resp. s postupom stavebného úradu samo o sebe nemôže zakladať nesprávnosť úradného postupu. Rovnako tvrdenia žalobcov o tom, že stavebný orgán konal účelovo v prospech stavebníka a porušoval právne predpisy v ich neprospech, je v rozpore so predloženými listinnými dôkazmi, keď z oznámenia o začatí konania o dodatočnom povolení zmeny stavby zo dňa 19.11.2015 vyplýva, že mesto Liptovský Mikuláš ako príslušný stavebný úrad rozhodnutím č. ÚR a SP 2015/01895-09/Šu zo dňa 02.06.2015 nariadil odstránenie pavlače, avšak predmetné rozhodnutie bolo zrušené rozhodnutím Okresného úradu Žilina, odborom výstavby a bytovej politiky. Stavebný úrad počas celého konania len reagoval a musel konať v nadväznosti na svojvôľu zo strany stavebníka, čo koniec koncov naznačili aj žalobcovia, napríklad aj v odvolaní (bod 7. odôvodnenia), z ktorého vyplýva, že stavbe ako takej sa podľa žalobcov v nelegálnej, nepovolenej realizácii predišť, ak by stavebný úrad okamžite zasiahol po kontrolnom dni dňa 15.01.2015, keď museli vidieť, že základy na výstavbu pavlače boli podstatne širšie a nosníky neboli ako pôvodne z projektu drevené, ale oceľové. To, že žalobcovia nesúhlasia s postupom stavebného úradu, ktorý nakoniec namiesto rozhodnutia o odstránení pavlače začal konanie o dodatočnom jej povolení, samo o sebe neznamená, že ide o nesprávny úradný postup. Nesprávnym úradným postupom malo byť aj to, že stavebný úrad nekonal so žalobcami ako s účastníkmi konania v nadväznosti na vydanie rozhodnutia o dodatočnom povolení zmeny stavby zo dňa 25.04.2013 a to aj napriek tomu, že v predchádzajúcom konaní, v ktorom boli vydané neprávoplatné rozhodnutia zo dňa 03.05.2011 a 12.07.2012 o dodatočnom povolení stavby so žalobcami ako s účastníkmi konal. Z odôvodnenia uznesenia Okresného riaditeľstva Policajného zboru Liptovský Mikuláš, odboru kriminálne polície zo dňa 30.01.2015, ČVS: ORP-23/1-VYS-LM-2015 predloženého žalobcami vyplýva, že v trestnom stíhaní bolo zistené, že stavebný úrad posúdil, že navrhované zmeny na stavbe stavebníka K33, s.r.o., sa netýkajú žalobcov, nakoľko zmeny mali byť realizované v podstatnej časti len vo vnútri stavby, pričom vonkajšie zmeny mali byť nepatrné a teda nemali nijako ovplyvňovať žalobcov. Vypočítaná samostatná referentka oddelenia územného rozhodovania a stavebného poriadku zároveň uviedla, že dňa 20.01.2015 bol u stavebníka vykonaný stavebný dohľad, pri ktorom bolo zistené, že stavba sa realizuje v rozpore s vydaným povolením z roku 2013. Stavebný úrad zistil, že pôvodne povolená pavlač bola zrealizovaná z konštrukčného hľadiska v rozpore s projektom, boli zmenené šírkové parametre a vzhľad, prístupové schodisko na pavlač bolo v rozpore s projektom umiestnené nie na severnej strane, ale na západnej strane, čím nebola dodržaná požadovaná odstupová vzdialenosť medzi objektmi. Súdu nebola doručená projektová dokumentácia, z ktorej vychádzal stavebný úrad pri vydaní rozhodnutia o dodatočnom povolení zmeny stavby zo dňa 25.04.2013, avšak zo samotného rozhodnutia povolenie na výslovnú výstavbu pavlače nevyplýva, možno však vychádzať z toho, že stavba pavlače bola povolená ako „zmena okenných a dverných otvorov na fasádach“. Z vyššie uvedeného teda vyplýva, že stavebný úrad nekonal so žalobcami z dôvodu zmien stavby prevažne v jej vnútri a až následne bolo zistené, že stavebník vykonal na stavbe zmeny v rozpore s povolením a projektom a v neposlednom rade v neprospech žalobcov ako vlastníkov susedných stavieb. Súdu prvej inštancie mal za to, že žalobcovia nakoniec nepreukázali a ani netvrdili, že v súvislosti s týmto úradným postupom im vznikla škoda práve vo výške 2.024,80 eur, vo výške 196.000,- eur a nemajetková ujma vo výške 10.000,- eur. Ani po zrušení vyššie označených rozhodnutí stavebného úradu totiž nedošlo k zámeru sledovanému žalobcami a to z vydaniu rozhodnutia o odstránení stavby pavlače, výstavbou ktorej im mala byť spôsobená škoda na majetku. Pokiaľ ide o tvrdené zmenšenie majetku žalobcov o sumu 196 000,- eur, odhliadnuc od toho, že predložené odborné vyjadrenie je vzhľadom na jeho obsah a rozsah hodnoverne nepreukazuje úbytok hodnoty nehnuteľností, žalobcami nebolo tvrdené v akom vzájomnom vzťahu sú nezákonné rozhodnutia stavebného úradu a nesprávny úradný postup v stavebnom konaní a uvedený úbytok na hodnote majetku. Takáto príčinná

súvislosť by bola daná v prípade, ak po dodatočnom povolení stavby by bolo takéto rozhodnutie stavebného úradu zrušené pre nezákonnosť a následne by došlo k vydaniu rozhodnutia od odstránení stavby. V čase rozhodnutia súdu však nebolo tvrdené, že takéto rozhodnutie bolo vydané, práve naopak, podľa tvrdení strán sporu stavba pavlačí je dodatočne povolená stavebným úradom, preto nemožno hovoriť o „nelegálnej prístavbe“, ako ju opakovane v každom podaní označujú žalobcovia. Na základe vyššie uvedeného súd žalobu zamietol, keď nie je daný základ uplatňovaného nároku a nie je ani preukázaný vznik škody ako ani príčinná súvislosť medzi zrušenými rozhodnutiami stavebného úradu a prípadnou škodou žalobcov.

2. Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie žalobcovia 1/ a 2/, navrhli napadnutý v celom rozsahu zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na nové konanie. Odvolanie odôvodnili tým, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobcovia mali za to, že súd prvej inštancie nepostupoval v súlade s právnym názorom vysloveným v prvom zrušujúcom rozhodnutí odvolacieho súdu. Žalobcovia namietali, že rozsudok sp.zn. 32C/30/2019 s prejednávanou vecou nijako nesúvisí, pričom ide o neprávoplatný rozsudok, proti ktorému bol podaný riadny opravný prostriedok. Ďalej žalobcovia označili bod 15 rozsudku za vnútorne rozporzný – zmätočný. Z obsahu rozsudku nie je podľa nich zrejmé, kde bolo vykonané dokazovanie, resp. ktoré skutočnosti boli označené ako dôkaz. Obdobne aj zohľadnenie výhrad odvolacieho súdu nie je uvedené v rozhodnutí. Žalobcovia popreli, že by tvrdili zrušenie rozhodnutia mesta Liptovský Mikuláš zo dňa 25. 04. 2013, č. ÚR a SP 2013/02218-03 Šu, iným rozhodnutím Okresného úradom Žilina. Žalobcovia namietali záver súdu prvej inštancie, že nepreukázali príčinnú súvislosť medzi obidvoma zrušenými rozhodnutiami a vznikom škody žalobcov. Mali za to, že uvedené sa nezakladá na pravde, nakoľko listinný dôkaz bol predložený na základe výzvy sudcu na pojednávaní dňa 16.12.2021, keď vyhlásil, že do vyhlásenia rozsudku, t. j. 11.1.2022 je možné podávať návrhy na dokazovanie, a to emailovou komunikáciou so záujemcom o kúpu nehnuteľnosti. Žalobcovia nesúhlasili s posúdením nároku v časti náhrad za konzultácie v sume 2.084,80 eur, ktoré predstavovali odmenu náhrady I. J. B.. Rozporovali záver, že skutočnosť ich účasti v stavebnom konaní, v ktorom došlo k vydaniu nezákonného rozhodnutia, nie je spoľahlivým záverom o naplnení predpokladov pre vznik nároku na náhradu škody. Žalobcovia mali za to, že práve konaním stavebného úradu v zmysle cit. ust. stavebného zákona, konkrétne právoplatným rozhodnutím stavebného úradu mesta Liptovský Mikuláš č. ÚR a SP 2013/02218-03 Šu zo dňa 25.04.2013, ktoré bolo zrušené, si stavebník podstatne nezákonne rozšíril prístavbu a žalobcovia boli z účasti vylúčení. Žalobcovia mali za to, že stavebný úrad nielenže nekonal na naše upozornenia a sťažnosti, práve naopak, nakoľko bola cit. vedúca stavebného úradu ako bývala podriadená osobitne s pánom K., ako bývalým vedúcim odborom stavebného úradu, zámerne ponechala aby sa stavba dokončila a potom ponúkla možnosť stavebníkovi v zmysle ust. §88a stavebného zákona aby si zadovážil dokumenty a aby mohla vydať stavebné rozhodnutie zo dňa 29.01.2016 a to bez ohľadu na verejný záujem, t. j. na porušenie indexu zastavanej plochy a iné. Dokonca pristúpila aj k predĺženiu pôvodne stanovenej lehoty na predloženie dokladov, ktoré sme takisto listom namietali stavebnému úradu. Z uvedeného je nepochybné, že škoda vznikla len a len zavinením konaním stavebného úradu, nakoľko ich konaním, príp. nekonaním si mohol stavebník dovoliť čokoľvek v spolupráci práve so stavebným úradom. Z tohto dôvodu podali najskôr žiadosť o predbežné prerokovania a následne žalobu o náhradu škody z titulu nesprávneho úradného postupu, resp. nesprávneho úradného rozhodnutia. Mali za to, že práve na takéto nezákonné konania, resp. nekonania správneho orgánu je tento zákon uspošobený. Odvracanie zodpovednosti za vzniknutú škodu na stavebníka zo správneho orgánu konajúceho v mene štátu je v prípade akceptácie ust. zákona č. 514/2003 Z. z. nenáležitá a neseriózne. Podľa žalobcov o príčinnej súvislosti medzi zrušenými rozhodnutiami a tvrdenou škodou na majetku vo výške 196 000,- eur a nemajetkovou ujmom vo výške 10 000,- eur sa už vyjadrili ako v žiadosti o predbežné prerokovanie, tak aj v žalobe, v odvolaní zo dňa 24.02.2020, vo vyjadreniach k vyjadreniam žalovaného a intervenienta, pričom súd sa k ich obsahu nikde nevyjadril, len sucho konštatoval, že príčinná súvislosť nie je preukázaná. Žalobcovia uviedli, že podstatným zhoršením bývania im vznikla, o čom nemožno pochybovať ako v majetkovej hodnote (znížením hodnoty budovy), tak aj v nemajetkovej hodnote(ujme), ktorá je výsledkom podstatne zníženého komfortu ich života ako aj ich klientov v apartmánoch. Hodnoverne preukázanie týchto skutočností je v už uvedenom liste pána A. L., priložených fotografiách alebo v liste záujemcu o kúpu zo dňa 02.2022. (Tieto nemohli získať skôr z dôvodu pandemickej situácie na strane záujemcov.) Mali za to, že je preukázateľne a nepochybné, že príčinná súvislosť je daná, nakoľko bez vybudovania nelegálnej a obmedzujúcej prístavby by nedošlo k uvedeným škodám, čo je nesporné.

System príčiny a následku je bezpochyby daný, keď príčina škody je vo vybudovaní nelegálne prístavby a následok je podstatné zníženie hodnoty našich budov (majetková škoda) a podstatné zníženie komfortu bývania (nemajetková ujma). Obe splnené podmienky zodpovednosti za škodu stanovené zákonom, nezákonné úradne rozhodnutie, nesprávny úradný postup (uvedené zrušené rozhodnutia, prietahy v konaní a iné), vznik škody (podstatné zníženie hodnoty majetku - budovy, značne zníženie komfortu bývania) a príčinná súvislosť (bez vybudovania nelegálnej prístavby, by nedošlo k obmedzeniu bývania a zníženia hodnoty susednej budovy) je nesporne daná. Žalobcovia konštatovali, že petit a meritum žalobného návrhu netkvie v tom, že nám hostia a turisti narušajú pokojný život a podstatne znižujú komfort bývania a hodnotu ich domu (nemožno ho už ani predať), ale v tom, že stavebný úrad (štát) túto stavbu, ktorej povolenie bolo zrušené, bez akýchkoľvek problémov povolil, pričom vedel, že povolením poruší ako verejný záujem (index zastavanosti) tak aj právom chránený záujem majiteľov susednej nehnuteľnosti. Toto konanie bolo plne vedome o čom absolútne preukazuje skutočnosť, že majiteľov susedným nehnuteľnosti neprizval ako účastníkov konania do stavebného konania aby sa správoplatnilo zrušené rozhodnutie. Podľa žalobcov sa súd prvej inštancie v bode 19 rozsudku odklonil od merita veci, nakoľko nepodali žalobu o náhradu škody v zmysle Občianskeho zákonníka. Žalobcovia zdôraznili, že stavebník začal s prístavbou, pričom stavebný úrad ich prizval ako účastníkov konania. Dva krát sa k rozhodnutiu stavebného úradu odvolali a dva krát to vtedajší krajský stavebný úrad zrušil. Potom sa stalo to, že zo stavebného úradu začal konať v mene stavebníka bývalý vedúci odboru výstavby stavebného úradu a „v zhode“ stavený úrad vydal nové stavebné povolenie, ale už nás ako účastníkov konania neakceptoval a z toho dôvodu ich námietky po začatí výstavby nereagoval. Podávali podania, sťažnosti a stavebný úrad nekonal, lebo bol „v zhode“. Nie je pravdou, že stavebník zmenil stavbu a následne stavebný úrad konal. Tu je jadro problému, že stavebný úrad nekonal, aj napriek už uvedeným naším podaniam. To, že nekonal je logické, nakoľko by narušil už uvedené konanie „v zhode“. Už pri prvom výkope bagra sme túto skutočnosť oznámili stavebnému úradu, ale ten nekonal z už uvedeného dôvodu. Žalobcovia nesúhlasili so záverom súdu prvej inštancie vyjadreným v bode 20 až 23 odôvodnenia rozsudku, pričom mali za to, že súd nesprávne uzavrel predmet sporu, nakoľko oni odvodzujú svoj nárok od zrušených rozhodnutí. Následne poukázali na rozhodnutia, od ktorých odôvodňujú dôvodnosť žaloby. Záverom namietali, že súd nevykonal navrhované dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, keď dňa 07.01.2022 predložili do podateľne súdu list pôvodného záujemcu o kúpu predmetnej nehnuteľnosti zo dňa 06.01.2022. Napriek tomu, že rozsudok bol vydaný dňa 11.01.2022 predložený materiál ako dôkaz nebol vykonaný. Spochybnili konanie, nakoľko zákonný sudca počas pojednávania prehlásil, že na dnešnom pojednávaní nie je zdravotne pre bolesť hlavy na tom dobre a nerozhodne a nevydá záverečné uznesenie z tohoto pojednávania, a preto uznesenie bude vyhlásené až 11. januára 2022.

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že považuje odvolaním napadnutý rozsudok za vecne správny, dostatočne odôvodnený, jasný, zrozumiteľný, v súlade so zisteným skutkovým stavom ako aj platnými právnymi predpismi. Navrhol rozsudok potvrdiť. Mal za to, že žalobcovia neunesli dôkazné bremeno – nenavrhli dôkazy, ktorými by preukázali vznik škody, práve naopak očakávali, že žalovaný ako aj intervenient dokážu ich tvrdenia. Konanie o náhradu škody podľa zákona zodpovednosti za škodu je súdnym konaním, v ktorom platí zásada kontradiktórnosti a unesenia dôkazného bremena účastníkom konania a nemožno ho stotožňovať napr. s konaním Ústavného súdu o sťažnosti na porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, v ktorom Ústavný súd zistiac, že štát orgán spôsobil neodôvodnené prietahy v konaní, prizná sťažovateľovi aj primerané finančné zadosťučinenie. Napokon i Ústavný súd Slovenskej republiky (II. ÚS 467/08) konštatoval, že právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím štátneho orgánu nesprávnym úradným postupom (v zmysle čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky) nie je absolútne, ale v záujme zaistenia právnej istoty podlieha zákonným obmedzeniam upravujúcim prepoklady na jej uplatnenie. Záverom uviedol, že žalobcovia v konaní nepreukázali, žeby rozhodnutia resp. namietaný nesprávny úradný postup stavebného úradu viesť k vzniku uplatnenej škody, preto sa stotožnil so záverom prijatým súdom prvého stupňa v bode 24 odvolaním napadnutého rozsudku, ktorom súd prvého stupňa vyslovil, že nie je daný základ uplatňovaného nároku, nie je preukázaný vznik škody a ani príčinnej súvislosti medzi zrušenými rozhodnutiami stavebného úradu a prípadnou škodou žalobcu.

4. Intervenient na strane žalovaného v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že žiadny z odvolacích dôvodov, na ktoré žalobcovia poukazujú, nie je daný a vydaný rozsudok je vecne správny. Intervenient mal za to, že súd prvej inštancie postupoval v súlade so záväzným právnym názorom odvolacieho súdu a odstránil vytýkané nedostatky. Za fakt označili skutočnosť, že stavba, ktorá bola predmetom správnych konaní je v súčasnosti povolená a skolaudovaná, čo potvrdili aj žalobcovia. Samotný fakt, že stavebný

úrad v priebehu dodatočného povoľovania stavby pochybil, neznamená, že stavebný úrad automaticky nadobúda zodpovednosť za celú výstavbu a všetky jej okolnosti a následky. Stavebný úrad, a teda aj žalovaný, môže zodpovedať len za priame a bezprostredné následky svojej vlastnej nezákonnej činnosti. Povaha pochybení stavebného úradu, t. j. vydanie nezákonných rozhodnutí v procese dodatočného povoľovania stavby, v tomto prípade nemôže byť príčinou poklesu hodnoty nehnuteľnosti žalobcov ani príčinou iných žalobcami vznášaných nárokov. Uviedol, že nezákonnosť zrušených rozhodnutí vydaných v priebehu dodatočného povoľovania stavby, ktoré žalobcovia označili, nie sú právnym a ani skutkovým dôvodom, pre ktorý stavba stojí v jej súčasnom stave, preto nemôžu byť ani príčinou škôd a ujmy, ktoré žalobcovia odvodzujú (na pojednávaní aj opakovane v podanom odvolaní) práve od existencie stavby – stavby, ktorú stavebník realizoval bez riadneho povolenia a ktorá bola dodatočne povolená a skolaudovaná. Intervenient mal za to, že námietky týkajúce sa postupu súdu prvej inštancie na pojednávaní sú nedôvodné, nemajúce oporu v priebehu súdneho pojednávania. Záverom žiadal napadnúť rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

5. Žalobcovia v písomnej replike k vyjadreniu intervenienta zotrvali na skutočnostiach uvedených vo svojom odvolaní a žalobe, ako aj ostatných písomných vyjadreniach.

6. Intervenient sa k písomnému vyjadreniu žalobcov nevyjadril.

7. Elektronickým podaním doručeným odvolaciemu súdu 23.02.2023, právny zástupca žalovaného označený v záhlaví tohto uznesenia, odvolaciemu súdu oznámil, že prevzal právne zastúpenie žalovaného, za ktorého vzhľadom na účinnosť zák. č. 172/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zák. č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, koná Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky, so sídlom Tomášikova 14366/64A, Bratislava.

8. Podľa § 40a ods. 1 zákona č. 575/2001 Z.z. v znení zák. č. 172/2022 Z. z., pôsobnosť Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky v oblasti územného plánovania, výstavby a vyvlastnenia podľa doterajších všeobecne záväzných predpisov prechádza na Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky. Podľa ods. 2, ak sa v doterajších právnych predpisoch používa pre oblasť podľa ods. 1 pojem „Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky“ vo všetkých tvaroch, rozumie sa tým „Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky“ v príslušnom tvare.

9. Podľa § 34 zák. č. 527/2001 Z. z. v znení zák. č. 172/2022 Z. z. Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky je ústredným orgánom štátnej správy pre a/ územné plánovanie okrem ekologických aspektov, b/ výstavbu, c/ vyvlastnenie.

10. S účinnosťou od 01.01.2023 pôsobnosť Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky v oblasti územného plánovania a výstavby prešla na novovytvorený ústredný orgán štátnej správy, a to Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky.

11. V zmysle § 4 ods. 1 písm. d/ zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, vo veciach náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu podľa písm. d/ ministerstvo alebo iný ústredný orgán štátnej správy, ak škoda vznikla pri výkone verejnej moci v oblasti štátnej správy, ktorá patrí do pôsobnosti tohto ministerstva alebo tohto ústredného orgánu štátnej správy aj keď ide o škodu, ktorá vznikla pri výkone štátnej správy, ktorá bola prenesená na územnú samosprávu podľa osobitného predpisu.

12. Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci a/ nezákonným rozhodnutím, b/ nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c/ rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutí o väzbe alebo nové, d/ nesprávny úradným postupom.

13. Z obsahu podanej žaloby vyplýva, že žalobcovia sa voči Slovenskej republike domáhali nároku na náhradu škody z dôvodu nezákonných rozhodnutí a nesprávneho úradného postupu Okresného úradu Žilina v rámci stavebného konania. Z takto vymedzeného nároku na náhradu škody voči štátu vyplýva,

že v jeho mene má v zmysle vyššie cit. § 4 zák. č. 514/2003 Z.z. konať ministerstvo alebo ústredný orgán štátnej správy, do pôsobnosti ktorého oblasť stavebného konania patrí. Pôvodne orgánom konajúcim v mene štátu bolo Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, s ktorým ako orgánom konajúcim v mene Slovenskej republiky správne konal aj okresný súd. V čase odvolacieho konania, ktoré začalo podaním odvolania žalobcami (doručením odvolania okresnému súdu 31.01.2022) došlo k zákonnému prechodu kompetencii uvedeného ministerstva a novovytvorený ústredný orgán štátnej správy, Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky. Odvolací súd, ako s orgánom konajúcim v mene štátu, koná s týmto úradom a označil ho aj v záhlaví tohto rozsudku.

14. Krajský súd v Žiline ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 379, § 380 zákon č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP keď nebolo potrebné zopakovať ani doplniť dokazovanie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem a vzhľadom na skutočnosť, že vznesené odvolacie námietky žalobcu neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, uvedené rozhodnutie s poukazom na ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

15. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že pri rozhodovaní vo veci samej vzal súd prvej inštancie do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 CSP. Pri rozhodovaní vo veci samej súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval, pričom rozhodol v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou súdov Slovenskej republiky.

16. Podľa § 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len zákon č. 514/2003 Z.z.), tento zákon upravuje a) zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci, b) zodpovednosť obce a vyššieho územného celku (ďalej len „územná samospráva“) za škodu spôsobenú orgánmi územnej samosprávy pri výkone samosprávy, c) predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a právo na regresnú náhradu.

17. Podľa § 2 zákona č. 514/2003 Z.z., na účely tohto zákona a) výkon verejnej moci je rozhodovanie a úradný postup orgánov verejnej moci o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, b) orgán verejnej moci je 1. štátny orgán, 2. orgán územnej samosprávy, verejnoprávna inštitúcia, orgán záujmovej samosprávy, fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorým zákon zveril výkon verejnej moci.

18. Podľa § 3 ods. 1 a 2 zákona 514/2003 Z.z. (1) Štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo d) nesprávnym úradným postupom. (2) Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

18. Podľa § 6 ods. 1 až 4 zákona č. 514/2003 Z.z.: (1) Ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu. (2) Právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa. (3) Ak bola škoda spôsobená nezákonným rozhodnutím, ktoré je vykonateľné bez ohľadu na právoplatnosť, možno nárok na náhradu škody uplatniť aj vtedy, ak nezákonné rozhodnutie bolo zrušené alebo zmenené na základe riadneho opravného prostriedku. Ak bolo vykonateľné rozhodnutie vydané v konaní, na ktoré sa nevzťahujú predpisy o správnom konaní, možno nárok uplatniť aj vtedy, ak bolo zrušené pre nezákonnosť príslušným orgánom. (4) Ak bola škoda spôsobená rozhodnutím orgánu verejnej moci, ktorým orgán verejnej moci prekročil svoju právomoc, nie je zrušenie alebo zmena rozhodnutia pre nezákonnosť podmienkou uplatnenia nároku na náhradu škody. Za nezákonné rozhodnutie sa nepovažuje výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a d) Ústavy Slovenskej republiky.

19. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. , uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

20. Podľa § 18 ods. 1 až 3 zákona č. 514/2003 Z.z.: (1) Náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu. (2) Náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom došlo k nesprávnemu úradnému postupu, ak tieto trovy konania priamo súviseli s nesprávnym úradným postupom. (3) Súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

21. Právna úprava zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom je koncipovaná ako absolútna objektívna zodpovednosť štátu, ktorej sa nemožno zbaviť, avšak právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom nie je absolútne, ale podlieha zákonným obmedzeniam upravujúcim predpoklady na jej uplatnenie. Zákon č. 514/2003 Z.z. stanovuje podmienky, za ktorých možno dôvodne uplatňovať právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, pokiaľ zákonom stanovené podmienky nie sú splnené, prípadnej žalobe o náhradu škody spôsobenej orgánom štátu pri výkone verejnej moci nie je možné vyhovieť.

22. Predpokladmi vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sú: a) nezákonné rozhodnutie orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávny úradný postup, b) existencia škody, c) príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom a škodou.

23. Zo znenia ust. § 6 zákona č. 514/2003 Z.z. je zrejmé, že zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci môže byť daná len vo vzťahu k takej škode, ktorá bola spôsobená právoplatným rozhodnutím orgánu verejnej moci - výnimku z tohto pravidla upravuje ust. § 6 ods. 3 a 4 cit. zákona. Podľa dôvodovej správy k zákonu, presnejšie k § 6, zákon stanovil vo všeobecnosti tri základné podmienky, pri splnení ktorých možno uplatniť nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím a to: protiprávnosť rozhodnutia, právoplatnosť rozhodnutia, vyčerpanie opravných prostriedkov. Pokiaľ ide o požiadavku právoplatnosti rozhodnutia orgánu štátu ako jednu z podmienok vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu štátu, výklad zákona je jednoznačný. Zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu štátu môže byť daná len vo vzťahu k takému rozhodnutiu orgánu štátu, ktoré bolo zrušené alebo zmenené až po nadobudnutí právoplatnosti. Zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu štátu môže teda založiť len také rozhodnutie, ktoré nadobudlo právoplatnosť (§ 6 ods. 1).

24. Odvolací súd sa plne stotožňuje so skutkovým záverom súdu prvej inštancie, že rozhodnutia stavebného úradu zo dňa 03. 05. 2011 a dňa 12. 07. 2012 nikdy nenadobudli právoplatnosť, nakoľko boli zrušené odvolacím orgánom pre nepreskúmateľnosť a teda nespĺňajú podmienku právoplatnosti predpokladanú ustanovením § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. Rovnako tak žalobcami označené oznámenie o začatí konania o dodatočnom povolení zmeny stavby nie je rozhodnutím, a teda ani nemohlo byť zrušené pre nezákonnosť príslušným orgánom.

25. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie správne ustálil a vyargumentoval, ktoré konkrétne práva žalobcov boli nezákonnými rozhodnutiami porušené, keď dospel k záveru, že postupom stavebného orgánu bolo zasiahnuté do ich práva na súkromie a práva na nerušené užívanie svojho majetku, pričom bezdôvodne im bolo odňaté právo byť účastníkom stavebného konania v časti vydania rozhodnutia zo dňa 25.04.2013 o dodatočnom povolení zmeny stavby. Následne súd prvej inštancie správne uzavrel, že zo žiadneho listinného dôkazu, ktorý bol predložený v konaní, ale ani z odôvodnenia

rozhodnutí v stavebnom konaní nevyplýva príčinná súvislosť medzi obidvoma zrušenými rozhodnutiami a vznikom škody žalobcov. Správne skonštatoval, že súvis s rozhodovacou činnosťou stavebného orgánu je časť uplatnenej sumy vo výške 2 084,80 eura, ktorá predstavuje odmenu a náhrady za poskytnuté konzultácie I. J. B.. Správne potom dospel k záveru, že žalobcovia doposiaľ žiadnym spôsobom nepreukázali, že ku dňu vyhlásenia rozsudku uvedenú sumu vynaložili. Pre priznanie tohto nároku by súd prvej inštancie musel mať preukázané, že žalobcovia uvedenú sumu skutočne vynaložili v súvislosti s nezákonnými rozhodnutiami z roku 2013 a 2016. Ak však žalobcovia uviedli, že v zmysle dohody budú odmena a náhrady vyplatené konzultantovi až po ukončení veci, tak takúto sumu im nemožno priznať, nakoľko dokiaľ sumu nezaplatili, škoda nevznikla. A teda v konaní jej vznik nebol preukázaný. Preto správne postupoval súd prvej inštancie keď žalobu v tejto časti zamietol.

26. Ďalej súd prvej inštancie správne uzavrel, že samotná účasť žalobcov v stavebnom konaní, v ktorom došlo k vydaniu nezákonného rozhodnutia, nepostačuje na spoľahlivý záver o naplnení predpokladov pre vznik nároku na náhradu škody. Preto ak uzavrel, že v konaní nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi zrušenými rozhodnutiami a tvrdenou škodou na majetku vo výške 196 000,- eur a nemajetkovou ujmu vo výške 10 000,- eur, tak jeho závery boli správne. Správne uzavrel, že z vyjadrení a podaní žalobcov vyplýva, že nemajetkovú ujmu si uplatňujú pre „neustále obťažovanie stavebnými prácami, pre rušenie denného aj nočného pokoja, neustále fajčenie na pavlačí, spev, hluk, hlasité hovory, štekание psov ubytovaných turistov, hrkotanie kufrov po drevenej pavlač, hluk detí turistov, dupotanie v lyžiarskej obuvi“ a podobne, čo podľa názoru súdu nemá a ani nemôže mať príčinnú súvislosť medzi zrušenými rozhodnutiami a vznikom ich škody. Aj zistenia, že žalobcovia nesúhlasia so zmenou stavby, ktorá susedí s ich nehnuteľnosťami boli nesporné, tak ako skutočnosť, že v čase rozhodnutia súdu je stavba spornej pavlače dodatočne povolená a skolaudovaná. Súd prvej inštancie správne uzavrel, že v tomto konaní mu neprináleží posudzovať, či stavebný úrad mal v danom prípade nariadiť vlastníčkovi pavlače odstránenie stavby podľa ustanovenia § 88 ods. 1 písm. b) stavebného zákona alebo začať konanie o dodatočnom povolení stavby podľa § 88a stavebného zákona. Súd prvej inštancie správne uviedol, že nesúhlas so stavebným konaním, resp. s postupom stavebného úradu samo o sebe nemôže zakladať nesprávnosť úradného postupu, ktorý by viedol k vzniku škody na strane žalobcov. Podstatou nároku žalobcov je tvrdené zníženie ceny nehnuteľností v jeho vlastníctve, uvedené však podľa názoru odvolacieho súdu v súlade s názorom súdu prvej inštancie nebolo v dôsledku nesprávneho úradného postupu, ale v dôsledku výstavby nehnuteľnosti susedom žalobcov, ktorou zasiahli do jeho práv a oprávnených záujmov. Súd prvej inštancie teda dospel k správne záveru, že pokiaľ stavebník bez stavebného povolenia svojvoľne zmenil stavbu tým spôsobom, že ako tvrdia žalobcovia prekročil stanovený index zastavanej plochy a nedodržiaval odstupy od stavieb, možná škoda žalobcom nevznikla následným konaním stavebného orgánu podľa ustanovenia § 88a zákona č. 50/1976 Zb., ale práve stavebnou činnosťou stavebníka bez povolenia. Hoc žalobcovia vidia vznik svojej škody v konaní stavebných orgánov, nie je tomu tak, ale ak im vznikla škoda v podobe zníženia ceny nehnuteľnosti, tak táto vznikla v dôsledku konania vlastníka vedľajšej stavby. Tu odvolací súd konštatuje, že v prejednávanej veci je prakticky vylúčené, aby vznikla žalobcom škoda v podobe zníženia ceny nehnuteľností, ak susedná stavba bola dodatočne povolená a skolaudovaná, nakoľko právoplatné rozhodnutia, ktoré boli zrušené pre ich nezákonnosť, nemohli spôsobiť žalobcom škodu. Nesprávny je názor žalobcov, že uvedené nezákonné rozhodnutia spôsobili im škody, lebo umožnili dodatočne povoliť stavbu a skolaudovať ju. Takéto tvrdenia neboli v konaní preukázané a zostali len v rovine tvrdení. Nezákonné rozhodnutie, ktoré bolo zrušené predpísaným spôsobom, nemôže byť podkladom (predpokladom) na dodatočné povolenie stavby, pokiaľ nie sú splnené zákonom stanovené podmienky. Stavebné orgány rozhodujú vždy podľa skutočného stavu, a ak neskôr rozhodli, že stavbu dodatočne povolia a skolaudujú museli mať na to splnené podmienky, inak by v prípade odvolania žalobcov (podania správnej žaloby), došlo k zrušeniu uvedených rozhodnutí pre ich nezákonnosť. Ak teda žalobcovia tvrdili vznik škody v podobe zníženia hodnoty majetku o sumu 196 000,- eur v dôsledku nezákonných právoplatných rozhodnutí, tak ich tvrdenia neboli správne a spôsobilé vyvolať kladné rozhodnutie súdu v tejto časti, nakoľko nie je preukázaná príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody. Nesprávny bol záver žalobcov, že vznik škody spôsobili nezákonné rozhodnutia, ale naopak tak, ako to uzavrel súd prvej inštancie, za prípadný vznik škody zodpovedá tretí subjekt.

27. K jednotlivým odvolacím námietkam žalobcov uvádza odvolací súd nasledovné. Súd prvej inštancie postupoval v súlade s vysloveným názorom v zrušujúcom rozhodnutí, zistil podstatné skutočnosti ohľadne toho, ktoré rozhodnutia spĺňajú kvalitatívne podmienky tzv. nezákonných rozhodnutí. Konštatoval, v akom rozsahu zasiahli do práv a právom chránených záujmov žalobcov (v rozsahu ich

tvrdení). Rovnako sa zaoberal otázkou, či tieto nezákonné rozhodnutia sú vo vzťahu priamej príčiny vzniku škôd, ktoré žalobcovia v konaní uplatňujú. Dospel k správne záveru, že napriek tomu, že vybrané rozhodnutia boli vydané ako nezákonné, t.j. boli následne ako nezákonné zrušené na to príslušnými orgánmi, nemôžu byť vo vzťahu priamej príčinnej súvislosti k žalobcami uplatňovaným nárokom. Zistil rozhodujúce skutočnosti o tom, že stavba, ktorej existenciu je predmetom sporu (zníženia hodnoty majetku žalobcov) je aktuálne dodatočne povolená a aj skolaudovaná. Správne uzavrel, že ak žalobcovia odvodzujú svoje nároky od existencie stavby, a súčasne ide aktuálne o zákonne povolenú, skolaudovanú stavbu – pretože žalobcovia nielenže nepreukázali, ale ani netvrdili inak - potom je zrejmé, že predchádzajúce nezákonné rozhodnutia o povolení spornej stavby, hoci boli zrušené, nemôžu byť vo vzťahu priamej príčiny škôd a ujmy, ako je vymedzená žalobcami a náhrada škody, ktorú si žalobcovia uplatňujú si neuplatňujú voči správne subjektu, nakoľko nejde o náhradu škody podľa zákona č.. 514/2003 Z.z.. Odvolací súd konštatuje, že skutočnosť, že stavebný úrad v priebehu dodatočného povoľovania stavby pochybil, neznamená, že stavebný úrad automaticky nadobúda zodpovednosť za celú výstavbu a všetky jej okolnosti a následky. Stavebný úrad, a teda aj žalovaný, môže zodpovedať len za priame a bezprostredné následky svojej vlastnej nezákonnej činnosti. Povaha pochybení stavebného úradu, t. j. vydanie nezákonných rozhodnutí v procese dodatočného povoľovania stavby, v tomto prípade nemôže byť príčinou poklesu hodnoty nehnuteľnosti žalobcov ani príčinou iných žalobcami vznášaných nárokov. Samotné tvrdenie žalobcov, že stavba by nebola bývala existovala, keby stavebný úrad konal nie je správna, nakoľko ak by stavba nemohla vzniknúť pre rozpor so zákonom, nemohla by byť dodatočne povolená. Odvolací súd zdôrazňuje, že stavba ktorú žalobcovia namietajú, nie je výsledkom pochybenia stavebného úradu pri povoľovaní stavby, ale výsledkom činnosti stavebníka, ktorý (ako správne poukázal súd prvej inštancie) sám konal v rozpore so zákonom, keď stavbu realizoval v rozpore s tými podmienkami, ktoré pôvodne stavebný úrad určil, čo potvrdzuje aj tvrdenia žalobcov, že bez vybudovania nezákonnej nelegálnej prístavby by nedošlo k uvedeným škodám. Len samotné zrušenie vydaných rozhodnutí v priebehu dodatočného povoľovania stavby pre ich nezákonnosť, nie sú právnym a ani skutkovým dôvodom, pre ktorý stavba stojí v jej súčasnom stave, preto nemôžu byť ani príčinou škôd a ujmy, ktoré žalobcovia odvodzujú práve od existencie stavby, ktorú stavebník realizoval bez riadneho povolenia a ktorá bola dodatočne povolená a skolaudovaná. Hoc žalobcovia odvodzujú vznik škody od nezákonných rozhodnutí, musí odvolací súd konštatovať, že skutočnou príčinou prípadného zníženia hodnoty nehnuteľností v ich vlastníctve je existencia stavby vo vlastníctve ich suseda a jej skolaudované zmeny. Je potrebné si uvedomiť, že v tomto súdnom konaní nebolo právne relevantným spôsobom (rozhodnutím správneho súdu, protestom prokurátora) nijako preukázané, že stavebný úrad mal po správnosti rozhodnúť o odstránení stavby. Vyjadrenia o tom, že ak by žalobcovia boli účastníkmi aj ostatných správnych konaní, stavba by bola odstránená, sú len v teoretickej, nepreukázanej rovine a nemôžu byť podkladom vyhovujúceho rozhodnutia. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie vec správne posúdil, keď jasne, zrozumiteľne, presvedčivo a konzistentne vysvetlil, prečo vybrané nezákonné rozhodnutia vydané v procese dodatočného povoľovania stavby nemôžu byť príčinou vzniku škody, ktorú žalobcovia odvodzujú od existencie stavby. Súd prvej inštancie sa podrobne zaoberal tým, či takéto nezákonné rozhodnutia mohli spôsobiť žalobcom škody, ktoré si v konaní uplatňujú a aj na základe skutočností a vyjadrení samotných žalobcov na poslednom pojednávaní správne dospel k záveru, že tieto zrušené rozhodnutia nie sú priamou príčinou škôd uplatňovaných žalobcami. Námietky žalobcov o údajnej zaujatosti stavebného úradu o konaní v prospech suseda stavebníka neboli v konaní preukázané a zostali len v rovine tvrdenia. Nemožno prijať spoľahlivý záver len na podklade názorov žalobcov o zaujatosti pracovníkov stavebného úradu, ktorá nebola nijako preukázaná.

28. Odvolací súd k námietke žalobcov, že neboli vykonané nimi navrhnuté dôkazy, konštatuje, že táto je nedôvodná. Odvolací súd si vypočul nahrávku z pojednávania, pričom súd prvej inštancie dal priestor na doplnenie dokazovania, umožnil stranám záverečné reči, a dokazovanie aj riadne ukončil, pričom vec odročil na vyhlásenie rozsudku na 11.01.2022. Na pojednávaní stranám výslovne uviedol, že uznesenie o skončení dokazovania je možné výnimočne zrušiť, avšak na podklade zásadných nových dôkazov. Odvolací súd konštatuje, že žalobcami predložená emailová komunikácia o cene nehnuteľnosti (ako aj obdobná pripojená k odvolaniu), takýmto dôkazom nie je, nakoľko svedčí možnému vzniku škody, ale nie na podklade zodpovednosti podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ale na podklade Občianskeho zákonníka, tak, ako bolo konštatované v predchádzajúcich častiach odôvodnenia. Preto ak na podklade predložených listín súd prvej inštancie nezrušil ustanovenie o skončení dokazovania nepostupoval v rozpore so zákonom. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie poskytol v priebehu konania žalobcom všetky potrebné poučenia a poskytol im dostatočný priestor na uplatnenie ich procesných práv.

29. Odvolací súd konštatuje, že v sporovom konaní, ktoré sa začína podaním žaloby, je žalobca povinný uviesť skutočnosti, o ktoré opiera svoje uplatňované právo, nárok a je jeho povinnosťou a v jeho záujme predložiť dôkazy, resp. ich označiť na preukázanie jeho tvrdení. Žalovaný ako druhá procesná strana má povinnosť tvrdiť skutočnosti, ktoré vo svojej podstate znamenajú alebo znamenali, že právo (nárok) žalobcu nevzniklo, zaniklo, zmenilo sa, prípadne je tu iná prekážka pre jeho súdne uplatnenie. Tieto povinnosti tvrdenia sú základom pre bremeno tvrdenia, ktoré spravidla zaťažuje obe protistojače procesné strany. Dôkazné bremeno súvisí s dôkaznou povinnosťou, strany v spore sú povinné označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Splnenie dôkaznej povinnosti neznamená unesenie dôkazného bremena. Procesná strana môže splniť dôkaznú povinnosť, avšak ak ju splní len tak, že to nevedie k preukázaniu jej tvrdení, resp. splní ju bez náležitej procesnej pozornosti, dôkazné bremeno neunesla. Dôsledkom neunesenia dôkazného bremena je nepriaznivý výsledok sporu, ktorý postihuje tú stranu sporu, na ktorej spočívalo dôkazné bremeno a ktorá sa dostala do dôkaznej núdze, keďže neponúkla alebo nevedela ponúknuť súdu také dôkazné prostriedky, ktorými by sa preukázali pre výsledok sporu rozhodujúce skutočnosti. Neobjasnené skutkové okolnosti sa považujú za nedokázané. Súd v sporovom konaní nemá povinnosť, ani právo upozorňovať strany sporu na nedostatočné dôkazy, prípadne chýbajúce dôkazy a navrhovať im predloženie takých dôkazov, ktoré dostatočne podporia ich tvrdenia. Takýto postup súdu by bol v rozpore nielen s ust. článku 8 CSP, ale aj so zásadou rovnosti strán sporu. V ust. § 185 CSP je zavedený princíp formálnej pravdy, čo znamená, že súd pri rozhodovaní vychádza výlučne z dôkazov, ktoré mu navrhli strany sporu. Dôraz sa kladie na procesnú diligenciu strán sporu, čoho dôsledkom je obmedzenie dôkaznej iniciatívy súdu a jej presun takmer bezvýhradne na strany sporu. Pre úspech v sporovom konaní je nevyhnutné, aby strana sporu uniesla svoje dôkazné bremeno, t.j. dokázala pred súdom pravdivosť svojich tvrdení v relevantných hmotnoprávných skutočnostiach. Dôkazné bremeno zaťažuje tú stranu sporu, v ktorej záujme je, aby určitá skutočnosť, rozhodná podľa hmotného práva, stranou sporu tvrdená, bola aj v konaní preukázaná.

30. Námietky žalobcov smerujúce k indispozícii sudcu súdu prvej inštancie (bolesti hlavy), nemajú s ohľadom na preukázaný konzistentný postup súdu prvej inštancie na posúdenie veci vplyv. Súd prvej inštancie postupoval zákonne, podal potrebné poučenia, a to aj nad rámec bežného postupu. K námietke nepriznania uplatnenej sumy 2.084,80 eur odvolací súd odkazuje na ods. 25 tohto odôvodnenia. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne uviedol, že uvažovať o prípadnej náhrade takto vynaložených nákladov by bolo možné len v prípade, keby žalobcovia preukázali, že takto vynaložené, účelné a preukázané náklady vynaložili výlučne z dôvodu nezákonnosti konkrétneho rozhodnutia. Žalobcovia však v tomto smere neunesli dôkazné bremeno a ani bremeno tvrdenia.

31. Odvolací súd záverom konštatuje, že pokiaľ žalobcovia neunesli dôkazné bremeno v preukázaní vzniku škody, príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím (nesprávnym úradným postupom) a vznikom škody nemohol súd prvej inštancie (a ani odvolací súd), priznať žalobcom náhradu nemajetkovej ujmy, nakoľko táto za neexistencie základných zákonných predpokladov zodpovednosti vzniku zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. nemohla vzniknúť.

32. Z týchto dôvodov bolo odvolanie žalobcov posúdené ako neopodstatnené.

33. Nakoľko odvolacie námietky vymedzené žalovaným, ktorými je odvolací súd viazaný, neboli dôvodné a odvolací súd nezistil ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré prihliada z úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP) a plne sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, napadnuté rozhodnutie potvrdil ako vecne správne. Nad rámec uvedeného nemožno nespomenúť, že odvolanie žalovaného (pre relevantné nenamietanie rozhodujúcich a určujúcich záverov okresného súdu) nebolo spôsobilé privodiť v preskúmvanej časti zmenu, eventuálne zrušenie napadnutého rozsudku. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

34. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1, §262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní boli úspešní žalovaní a intervenient, preto odvolací súd im priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Odvolací súd nevzhladol tak ako súd prvej inštancie dôvod na aplikáciu § 257 CSP, nakoľko má za to, že po opätovnom rozhodnutí súdu prvej inštancie, ktoré vyčerpávajúco zdôvodnil svoje rozhodnutie nie sú už dané dôvody hodné osobitného zreteľa na nepriznanie trov žalovanému a intervenientovi.

35. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).